

Список використаних джерел:

1. Herzog K. From automation to digitalization. Metals Magazine. URL: <https://magazine.primetals.com/2022/04/22/from-automation-to-digitalization-in-the-steel-industry/>
2. Bogner E., Voelklein T., Schroedel O., Franke J. (2016). Study based analysis on the current digitalization degree in the manufacturing industry in Germany. Procedia CIRP, V. 57, Pp. 14–19. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S221282711631157X>
3. Єрмоленко Г. Цифрові технології зроблять українську металургію екологічнішою – CEO «Метінвесту». ГМК-Центр. URL: <https://gmk.center/ua/news/cifrovi-tehnologii-zroblyat-ukrainsku-metalurgiju-ekologichnishuju-seo-metinvestu/>

УДК 339.97:338.246.2

Кушніренко О.М., д.е.н., доц.,

ДУ «Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України»

РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНИХ ЕКОСИСТЕМ ЯК ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ ПРОМИСЛОВОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

У сучасному світі існує нова карта влади, яка більше не визначається географією, контролем над територією чи океанами, а визначається контролем над потоками людей, товарів, грошей і даних та використанням зв'язків, які створюють технології. Таким чином, будь-який зв'язок між державами – від енергетичних потоків до ІТ-стандартів – стає інструментом геополітики. Спостерігається фрагментація глобалізації, оскільки країни використовують державні субсидії, регулювання, експортний контроль, списки обмежень і локалізацію, щоб самим отримати доступ до критичних технологій, одночасно контролюючи доступ інших. Споживачі стикаються з вищими цінами. І держави, які опинились на технологічному узбіччі ризикують піддатися стагнації. Найбільше занепокоєння викликає небезпека ескалації цієї технологічної конкуренції з-під контролю та загрози глобальній безпеці [1].

Інноваційні процеси найуспішніше здійснюються у сприятливому середовищі – екосистемі, яка забезпечує необхідними ресурсами, встановлює зв'язки між окремими елементами і формується під впливом багатьох чинників. Інноваційні екосистеми складаються з таких елементів:

- суб'єкти, які створюють попит на інновації, зазвичай, це місцеві та іноземні споживачі, уряди та компанії;
- постачальники інновацій – компанії, бізнес або стартапи, урядові організації чи громадські організації;
- сприятливе бізнес-середовище та урядові політики включно з науковою та освітньою системою, які є задіяними у теоретичних і прикладних наукових дослідженнях та розробках. До цього елементу також належать посередники: технологічні й інноваційні брокери, які можуть, наприклад, надавати допомогу у комерціалізації результатів ДіР.

Будь-яка екосистема – це взаємозалежність і взаємопов'язаність структурних елементів. Зміна однієї частини інноваційної екосистеми призводить до змін в інших частинах інноваційної екосистеми. На цьому наголошує Д. Айзенберг, який окреслює структуру з шести ключових елементів інноваційної екосистеми: люди, ринки, політика, культура,

фінанси та підтримка інфраструктури. Кожен елемент включає кілька характеристик або умов, без яких екосистема не складається або не працює [2]. Екосистема полягає в тому, що вона формує мережу для забезпечення ефективної співпраці зацікавлених осіб [3]. Варто наголосити, що в успішних екосистемах державні структури є лише одним з елементів екосистеми. Законодавчо-правове поле у сфері науки, технологій та інновацій, так само як економічна політика загалом й бізнес-середовище у країні (зокрема, готовність компаній користуватися інформаційними технологіями) є критично важливою передумовою інноваційної діяльності та виступає каталізатором створення системи розвитку інновацій. Ключовою передумовою для успішної інноваційної екосистеми є наявність ефективного механізму, який спрощує координацію та співпрацю між її компонентами.

Це важливо і для нашої країни, адже реалізація інноваційного потенціалу допоможе забезпечити стійкість національної економіки. Сприяти розвитку українських інноваційних екосистем можуть такі заходи:

- інструменти державного управління (законодавче поле, державна підтримка тощо);
- інфраструктурна підтримка (інфраструктура, недержавні установи, що підтримують інноваційну діяльність);
- доступ до капіталу (різні типи фінансування і заохочення для інноваційної та підприємницької діяльності);
- людський капітал (соціальні норми щодо підприємницької культури, технічні та бізнес навички);
- наука (наукова і технічна компетентність, передові дослідження, наукова інфраструктура);
- доступ до ринків (доступ до ринків, ринковий попит та інновації, рівень конкуренції).

У цьому контексті важливим є налагодження системної роботи зі стратегічного планування потреб, оцінки наявних потужностей та сировини, розрахунку необхідних нових потужностей та сировини, формування набору стимулів і гарантій для інвесторів для відновлення існуючих та створення нових виробничих потужностей з виробництва продукції з високою доданою вартістю, що також забезпечить створення додаткових робочих місць в інших секторах економіки. Державні стимули розвитку інноваційних екосистем мають бути закладені у візії майбутнього, зокрема у стратегічних документах державного і регіонального управління, зокрема при оновленні стратегій розвитку.

Таким чином, включення європейських принципів формування інноваційної екосистеми в стратегії відновлення економіки України є важливим кроком для забезпечення сталого розвитку, підвищення конкурентоспроможності та зростання добробуту. Ці принципи сприяють створенню умов для інновацій та технологічних проривів, залучення інвестицій та розвитку підприємницької діяльності.

Список використаних джерел:

1. Business ecosystems come of age. Deloitte. URL: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/co/Documents/strategy/Business%20Transformation.pdf>
2. Daniel J. Isenberg. How to Start an Entrepreneurial Revolution. Harvard Business School Publishing. URL: <https://hbr.org/2010/06/the-big-idea-how-to-start-an-entrepreneurial-revolution>.
3. Крістенсен К. Парадокс процвітання. Як інновації можуть вивести нації з бідності. Вид-во: "Видавництво Старого Лева". 2024. 355 с.